

قانون مزارع

حاضری

در مطبع دائرہ تحریرات مجلس عالی وزرا طبع گردید

۲۸ قوس - سنہ ۱۳۰۲ھ

جلد (۱۰۰۰)

تبع دارالکتاب

قانون سامعہ حاضری

(مقدمہ)

کاؤنسلرین متعلقہ وزارت و دوائریں مستند و نائب الحکومہ گہا
و حکومتی نام مطابق مواد این قانون نامہ، یومیہ در اوقات معینہ
بہ اعطای حاضری خود ہا مجبور اند :

مادہ

(۱) — اوقات حاضری کاؤنسلرین از اول حمل الے
آخر ماہ عقب، از طرف صبح بہ ساعت ہفت و نیم،
و از طرف عصر ساعت چہار، و از ابتدا سے

ماه قوس الی آخر ماه حوت؛ علی الصبح
 به ساعت نه، و از طرف عصر؛ بساعت
 سه و نیم می باشد. ماه رمضان مبارک در هر موسم
 که تصادف کند حرمتاً و رعایتاً به شرافت آن؛
 صبا تا به ساعت نه، و مساءً بساعت سه،
 اجزای حاضری میشود.

(۲) — در مرکز مدیر امورین و زارات و آمر امورین دوائر
 مستقره، و در نائب الحکومه گی ها و حکومتیها
 مأموریکه مستوفیها و دفتریها معین نمایند ملاحظه
 حاضری ستلزمین حاضری را نمایند.

(۳) — مأمورین حاضری، هر روزه از طرف صبح به اوقات
 معینه، کتاب جدول حاضر را پیشرو دست خود
 گذاشته، الی انقضای ده دقیقه از وقت
 معین حاضری، مساعده میکنند که هر مأموریکه
 حاضر شود در مقابل نام خود امضا نماید.

(۴) — بعد از ملاحظه حاضری صبح، که ده دقیقه از وقت
 مقرری حاضری گذشت مأمورین حاضری

کتاب حاضری را در مرکز نزد وزیر و مستشار و مدیر
مستقل، و در نایب الحکومه گهبا و حکومتی و
نزد مستوفی و دفتریها برده آنها حاضری نامورین
متعلقه خود را از نظر گذرانید. در آخر آن، حاضری
صبح را تصدیق و امضا نمایند.

(۵) — از طرف عصر نیز به اوقات معینه مدیر نامورین و نامورین
حاضری در کتاب جدول مخصوص حاضری، امضا
کافه نامورین را در مقابل نام شان گرفته بعد از آن
در همان روز به مرکز، تصدیق وزیر و یا مستشار
و مدیر مستقل، و در نایب الحکومه گهبا و حکومتیها
امضا مستوفیها و دفتریها را مینمایند.

(۶) — هر ناموریکه تاوه دقیقه بعد از اوقات معینه
حاضری از طرف صبح همان روز، حاضر نگردیده
در مقابل نام خود در کتاب حاضری امضا نموده
غیر حاضر یکروزه شمرده میشود، و بسبب غیر
حاضری یکروزه، تنخواه پنجروزه اش قطع میشود.

(۷) — مبلغ غیر حاضری نامورین در مرکز بموجب اطلاع

مدیر مأمورین و آمر مأمورین کہ با مضامین و زیر و
 مدیر مستقل، دور و زبیشتر از اجراء تخواہ
 بدائرہ تحصیل کل، اطلاع میدہند، و در نائب
 الحکومہ کی ما و حکومتی ما بذریعہ مستوفی ما و
 دفتری ما از تخواہ اشخاصیکہ غیر حاضر بودند قطع
 و تنزیل کردہ شود.

(۸) — ہر گاہ یکی از مستلزمین حاضری از دائرہ متعلقہ
 خود بحضور ذات بلوکانہ و یا بیگ وزارت دائرہ
 مستقلہ و یا بہ نزد نائب الحکومہ ما و حاکم ما
 خواستہ شوند، در مرکز: مدیر و یا آمر مأمورین دور
 ایالات، مستوفی ما و دفتری ما تکت مطبوع یعنی
 تکت چہانی کہ موجود است برای او میدہند، بعد
 از اتمام کار در وقت عودت در تکت مذکور بہ مرکز از
 کاتبان حضور و یا از مدیر ما سے وزارتیکہ اورا طلب
 نمودہ اند، و در ایالات از مکتوب نویسری
 نائب الحکومہ ما و حاکم ما تصدیق کار خود را حاصل
 نمودہ براسے امور و وظیفہ خود ما عودت میکنند.

(۹) — ہر گاہ یکی از مستلزمین حاضری در اثنا سے کار و خدمت، در کوچہ و بازار بدون تکت دیدہ شود، تخواہ دہ روزہ شان قطع میشود .

و در مرکز بذریعہ دائرہ تحصیل کل بموجب اطلاع مأمورین حاضری کہ بہ امضای وزیر و یا مستشار و مدیر مستقل بہ دائرہ مذکورہ خبر داده میشود و در نائب الحکومہ گنہا و حکومتیہا بتوسط مستوفیہا و دفترہا از تخواہ اشخاص غیر حاضر، مبلغ غیر حاضری آخصاً قطع کردہ میشود .

(۱۰) — در مرکز، وزیر و مستشار و مدیر مابے مستقل و در نائب الحکومہ گنہا و حکومتیہا مستوفیان و دفتریان تفتیش حاضری مأمورین متعلقہ خودنا صلاحیت دارند، و مدیر مأمورین و یا آمر مأمورین، ہر وقت میتوانند کہ بہ وزیر یا مستشار و یا مدیر مستقل در باب تفتیش حاضری مأمورین یادآوری نمایند .

(۱۱) — ہر گاہ یکی از مستلزمین حاضری، مریض شود باید کہ در مرکز بہ مدیر مأمورین و یا مدیر مستقل، و در نائب

الحکومتی ما و حکومتی ما بستونی ما و دفتری ما تحریر
 اطلاع بدید، در مرکز حکیم یا طبیب یعنی داکتر مقرر
 سپوت قریب جاے مریض را و در ولایات
 و ایالات، حکیم یا داکترے که در آنجا باشد
 برائے تداوی و تحقیق احوال مرض او فرستاد
 بعد از حاصل کردن تصدیق حکیم یا داکتر،
 برائے مدیران و سرکاتبان و مأمورین، الی
 پانزده روز در سال ایام مرض شازرا مجری بدینند.
 هر گاه یکی از مأمورین، مریض سخت بستری شد در پانزده روز بقرار
 ماده (۱۱) تنخواہ شش پوره دادہ می شود
 بعد از ان هر گاه بیمار پیش طول کشید
 تا مدت یکسال در مرکز نصف تنخواہ او داده میشود
 و در نائب الحکومتی ما و حکومتی ما برائے اعلیٰ
 رجب تنخواہ شان داده میشود و بعد از ان اگر مستحق
 مستمری بود بقرار قانون مستمری برائے مستمری
 داده خواهد شد، اگر مستحق مستمری نبود از خدمت
 دولت سبکدوش میشود.

(۱۲):

(۱۳) — هرگاه یکی از مستلزمین حاضری عزل شود و مبلغ غیر حاضری بالای او باقی مانده باشد در مرکز، مدیر مأمورین بدائرة تحصیل کل، خبر بدهد تا مبلغ مذکور را از خودش تحصیل کنند، و در نائب الحکومه گنها و حکومتی مستوفیها و دفتر یحصا بواسطه تحصیلدار، از آنها تحصیل کنند، و هرگاه فوت شود و حق تنخواه او بالای دولت مانده باشد مبلغ غیر حاضری از تنخواه او که بر دولت مانده است گشتا نده شود و باقی تنخواه آن بورشه او داده میشود، و اگر بالای دولت تنخواه او نمانده باشد مبلغ غیر حاضری او معافست و از ورشه او گرفته نمیشود.

(۱۴) — اسباب موجبہ رخصت یعنی سببها سبب باعث رخصت بقرار آتی میباشد: —

الف: عروسی؛

خود شخص دفعه اول (۲۰) روزه .

دفعه دوم در صورتیکه عیال اولین او فوت

شده باشد (۵) روزه .

پراسے دیگر عروسی او یا عروسی دوہین او
کہ عیال اول او چیات باشد رخصتی داؤ
نہے شود .

(سہ روزہ) :-

برادر، خواہر، برادرزادہ، خواہر زادہ،
پسر، دختر، نواسہ خودش، عم، عمہ،
خسر بورہ، خاشنہ، دختر اندر یا پسر اندر
کہ بجانہ خودش باشند .

(یک روزہ) :-

نواسہ برادر و خواہر، نواسہ پسر و دختر،
عم زادہ، عمہ زادہ، ماما، خالہ، خسر بورہ،
دختر یا پسر عیال کہ از شوہر دیگر بودہ بجانہ
خودش نباشد، عیال و بیچہ ماما، دختر و
پسر خالہ، ختنہ کردن برادر و پسر .

سیدہ فوسیہ :

(سہ روزہ) :-

پدر، مادر، پدرکلان، مادرکلان، برادر،
خواهر، برادرزاده، خواهرزاده، پسر و
دختر و نواسه خودش، عم، عمه، خسر پوره و
خاستنه که بجانۀ خودش باشد، عروس و داماد،
شوهر خواهر عیال خودش، دختر اندر یا پسند
که در خانۀ خودش باشد، والده اندر که
پدر شخص حیات باشد و یا بعد از فوت پدرش
بمیرد مگر بجانۀ خودش باشد.

(یک روزه)؛

نواسه برادر و خواهر، نواسه پسر و دختر،
عم زاده، عمه زاده، ماما، خاله، خسر، خشو،
زن برادر، دختر یا پسر اندر که بجانۀ خودش
نباشد، عیال و بچۀ ماما، دختر و پسر خاله،
عیال عموه

(اجازه به فاتحه)؛

پدر و مادر و برادر و خواهر رضاعی، استا
و شاگرد دینی، باجه، نواسه عمه، عمو، ماما،

و خاله، خاشند و خستر پوره که بخانه خودش نباشند.
اجازه بجزایزه همسایه .

ج :- رخصتی عام :

۱ :- جشن استقلال در مرکز (۸) روزه و در نایب

الحکومه گیها و حکومتیها به اعلیٰ (۳) روزه
تاریخ شروع آزادی مذکور، هر سال در تقویم
یعنی در خجتری احتین میشود .

۲ :- عید ماه رمضان مبارک : (روز اول

و دوم عید) .

۳ :- عید اضحیٰ : (یکروز قبل از عید و روز اول

و دوم و سوم عید) .

۴ :- دهم ماه محرم الحرام (یکروز) .

۵ :- دوازدهم ربیع الاول بسبب مولود شریف

(یکروز) .

۶ :- جشن رسمی جلوس سعادت مانوس

با استقلال علیحضرت غازی (۹) حوت

اگر انعقاد جشن در شب باشد در روز آزادی است .

و اگر در روز منعقد شود (یک روز) .

۱۰- (رخصتی اہل ہنود)؛

ویسا کہ (۴ روز) .

اشتمی نومی و دو سیرہ (۳ روز) .

(یک روزہ)

روز نای کاسنی ، آند چودس ، دیوالی ، لونی

سنکراند مانک ، شورات ، نومی بردہ کنا ،

رہکنی ، تیکہ ، نومی چیتہ ر ، رام نومی .

(۱۵) :- دریک فرصتی کہ کار نای مہم و ضروری پیش شود در مرکز

وزرا ، و در ایالات نائب الحکومہ و حکام ، علاوہ بر وقت

معینہ ، موقتاً اسے انجام کار ، ساعت کار را تزیید

گردد میستوانند .

(۱۶) :- مستلزمین جاضری ، بعد از جاضری عصر کہ فرصت زیادہ

بدست میباشد اداے نماز عصر را بنمایند ، قبل از جاضری عصر

ہمیشہ در وقت کار ، کار را گدشته نخبتوانند .

توضیح فقیر در وقت نماز ، در ولایا ملاحظہ جاضری دقت مستوفیہا

ناموریکہ مستوفیہا تعیین کند خواهد کرد ، ملاحظہ و افسدہ این طرز

دیگر مستزمین حاضری بذریعه مأمور همان شعبه باشخصیکه آنجا
انتخاب نمایند میشود .

ضمیمه قانون نمایندگان حاضری

آتیاً: اوقات حاضری مآرین از (۱۵) میزن الی اخیرتر
و از اول حمل تا اخیر تور از طرف صبح بساعت ۸ بج تعیین یافته
و حاضری عصر مأمورین از ابتدای ماه سرطان الی اخیر سبند
بساعت چهار نیم ملاحظه میشود، ۲۵ میزان ۱۳۰۱

(تعیین اوقات) (۱۱ و ۱۲) قانون نمایندگان حاضری

اگر ایام مرضی در ماده ۱۱ ذکر گردیده و یکسال تفاریق یا مسلسل واقع
مستحق مجرایست لکن از اندازه ۱۵ روز بقرار ماده ۱۲ مناصف تنخواه او کسر
میشود. در حال حضر اگر مأمور مرض، سکونت پذیر شهر باشد تصدیق
حکیم و اگر خارج شهر باشد تصدیق قریب دار را حاضر نمایند.
در حال سفر تنها تصدیق بدیرو یا رئیس سند کافی شمرده میشود.
بزرگه مأمور مرض گردیده قرار فوق تصدیق حاضر کند غیر حاضر
شناخته میشود. مورثه ۲۷ میزان ۱۳۰۲

(۱۷): — اجرای مواد این قانون تا سه ماه بعد تصدیق و توزیع آن بر همه مأمورین
وزارات و دوائر مستقلة و نائب الحکومه گنجا و حکومتها و مأمورین حاضری
امر و اراده میکنم. دستور العمل مواضاضری که سابقاً اجراء داشت بعد از این
منسوخ است.

۱
هو الذی استغنا

ضمیمہ نظام منامہ رخصتی امورین

(۱) امورینیکہ برائے حج بیت اللہ شریف رخصت
بجواہر ہند ہر گاہ رخصت قانونی داشتہ باشند۔
آمران مافوق شان و اہم مادہ (۱) و (۲)
(۴) نظام منامہ رخصتی ایام استحقاقی انہا را
بامعاش و اضافہ انرا بدون معاش اجازہ
دادہ می توانند۔

(۲) امورینیکہ برائے سیاحت رخصت بجواہر ہند
ایام رخصتی قانونی خود را بامعاش حاصل می توانند
و اضافہ انرا بعد استحقاق اموریت و تحصیل
پسا پورٹ رقم می توانند۔

(۳) یا مورثینیکہ برائے معالجہ امراض خود و خواہش فقیر

خارج را نمایند جمعی است که از مدیریت یا
 یا مورثینیکہ طیبہ آنجا تصدیق عدم امکان
 معالجہ خود را بدخل حاصل نمایند از طرف
 آمران مافوق بعد ضبط تصدیق مذکور رخصت
 داده تا دینہ معاشش قرار تجدیدت آتی میشود.

ہر گاہ جمعی مریض حق دشت باشند،
 ہر قدر ایام را معاشش کامل و علاوہ بر آن
 تا یک سال مطابق مادہ (۱۲) نظامنامہ
 حاضر می بموجب تصدیق داکٹر ہائیکہ نزد
 شان علاج می کنند و یا تصدیق نمایند
 افتخانی مقیم آن مملکت داده میشود.

(۴) یا مورثینیکہ نظر مادہ (۱۱) و (۲) و (۳)

این صمیمہ بخارج میروند ایفاے وظائف
 شائرا، کماں موعد رخصتی آنها از طرف

آمران مافوق شان داده شده دیگر امورین
 و یاد کیل آنها حسب غمیمہ مورخہ ۲۵ جدی
 ۱۳۰۳ قانوننامہ حاضرے ایفاء میدارند
 و اگر بعد انقضای این موعده معینہ امورین
 مذکور حاضر و وظیفہ نشوند دیگر امورین عوض
 شان مقرر می گردد. و در حال عودت
 امورین مذکور حسب لیاقت شان بدیگر
 اموریت انزو تا که آمر مافوق آنها لازم
 داند مقرر می گردند.

(۵) کسانی که معاش شخصی دارند هرگاه برآی

معالجه یا حج بیت الله شریف و یا سیاحت
بعد تحصیل پاسپورت بخارج بروند اگر برای

معالجه میروند قرار داده (۳) و هرگاه

برای حج بیت الله میروند حسب ماده

(۱) این لایحه و اگر برای سیاحت

بخارج میروند بدون معاش رفت میتوانند.

۲۹ - جلد ۵ - ۳۰۵

ضمیمہ نظامنامہ حاضری

مأمورینکے نظر باوجود (۶) نظامنامہ ہذا غیر حاضر ہیشوند،
ہر گاہ رقمہ اطلاع دہی طلب رخصتی قانونی شان دران
روز نہیں رسد و امر مافوق اجازہ وادہ و تصدیق کند از
ایام رخصتی قانونی آنها محسوب و بکتاب حاضر کے کہ
غیر حاضر نوشتہ شدہ کیفیت نوشتہ و امضاً وزیر و مدیر
ستقلہ را کردہ از غیر حاضر کے معاف ہیشود و ہر گاہ
امر مافوق تصدیق نکنند و اجازہ ندہد، و یا حق رخصتی
قانونی نہ داشتہ باشد غیر حاضر شمرده ہیشود .

لاہور

